

TWENTSE Post

MAANDBLAD VOOR TWENTE

HET LANDSCHAP – DE STRUCTUUR
DE NATUUR – DE MENSEN – HET
LEVEN – DE CULTUUR – DE VOLKS-
TAAL – DE GESCHIEDENIS – DE GE-
BRUIKEN – DE STREEKBELANGEN
DE ALGEMENE ONTWIKKELING

HFD. RED. J.W.M. GIGENGACK

NR. 3 MRT. 1969 8^E JRG.

◆

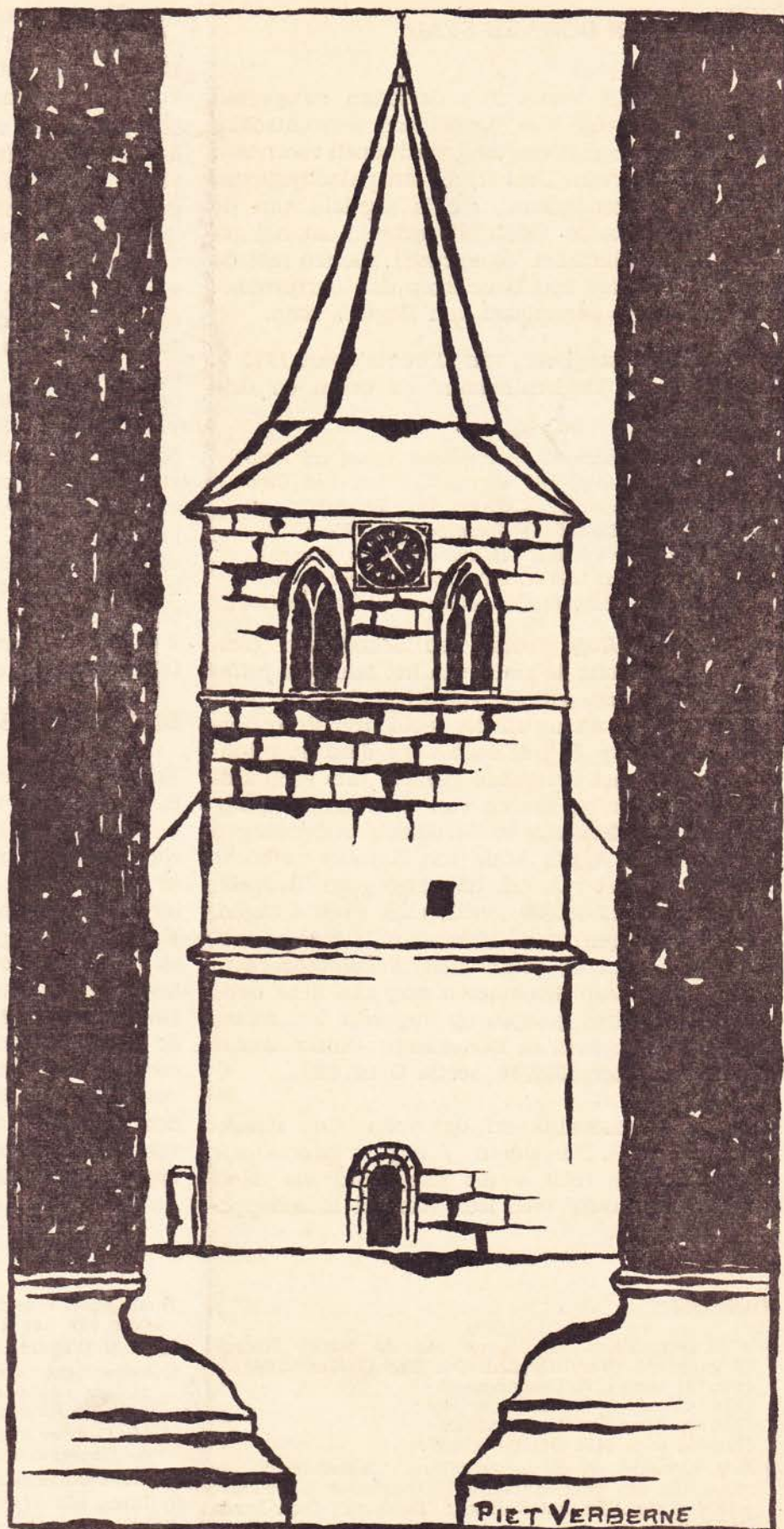
Kroniek van Denekamp

[dorpskerk Denekamp,
gezien vanaf bordes
gemeentehuis.]

◆

Redactie en Administr. TWENTSE POST
(waarin opgenomen tijdschrift Twenteland)
Beekstr. 51 Hengelo (O.) Tel. 17987
Amsterdam-Rotterdam Bank, Hengelo
Postrekening: 820018 t.n.v. Twentse Post
Abonnements-prijs f 4.80 per jaargang
Losse nummers 50 cent per exemplaar

Advertentie-tarieven op aanvraag. Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen enz. zonder toestemming van de Uit-
geefster verboden. Alle publicaties blijven eigendom v.d. Uitg.

KRONIEK VAN DORP EN STAD

DENEKAMP wordt in oude akten aangeduid als 'Degeninc-hem'¹⁾, hetgeen verwantschap doet vermoeden met een lang verdwenen voornaam 'Degen'²⁾, waarvan 'Degen:inc' een patronymicum heet: een persoonsnaam, die is afgeleid van de naam van de vader; (zoals bijvoorbeeld ook het geval bij de familienaam 'Geerd:inc'). Samen met de aanduiding 'heim' zou Denekamp dan oorspronkelijk betekenen: woonplaats van Degen's zoon.

Het 'Schattingsregister van Twente' van 1475³⁾ vermeldt voor 'Deghenincham' elf erven en drie katersteden:

Elverking (nu Elferman)	Broechues (geen erf meer)
Ghervelding (versnipperd)	Bertoldt Otting (nu Otman)
Alarding (versnipperd)	Ekem (nu Eekman)
De Loyne, kathe (De Luine)	Werninck (nu Weerink)
De Hoff (na 1800 versn.)	Sunderhues (nu Loman)
Sumbeke, kathe (na 1800 v.)	Schiphorst (versnipperd)
Reymerding (Remerman; v.)	Oveskamp, kathe (Auskamp)

Op genoemde 'Hoff' woonde een 'Scholteboer' (zetbaas), die namens de abdis van het adellijke jufferen-stift Metelen bij Burgsteinfurt de boerderij exploiteerde en administratie hield over de onderhorige erven. Op 27 juli 1654 werd deze Scholtenhof, wegens het dreigende gevaar van verbeurdverklaring door de Staten van Overijssel, tegelijk met de erven Mensman en Schalman in Beuningen door de abdis Agnes Anna von Ketteler verkocht aan Wolter Voet van het naburige goed 'Beugelskamp' en op 12-4-1655 gerichtelijk overgedragen. Door verkopen in de 19de eeuw is het erf versnipperd. Alleen de veldnamen 'Scholtengaarden' en 'Scholtenkamp' herinneren nog aan deze oude hoofdhof, destijds gelegen op ongeveer 200 meter afstand van de kerk in Denekamp; (minuutkaart van het kadaster 1829/30, sectie G. nr. 649).

Een ander aanzienlijk erf, dat volgens de streekhistoricus W. H. Dingeldein⁴⁾ nog in processuele geschriften van 1659 wordt aangeduid als 'Hoff van het Singraven' (een leen van het Bisschoppe-

lijk Sticht Utrecht), moet - afgaande op de naam - gelegen hebben bij de gegraven omloop van De Dinkel, een eeuwenoude gracht⁵⁾ die naar een vroegere watermolen liep.

Het eerste lid van de samenstelling 'Sin-graven' komt ook voor in 'sintvloed' met de betekenis 'grote vloed', waarmee duidelijk is dat het bij Denekamp gelegen Huis Singraven zijn naam dankt aan het 'grote graafwerk' dat in deze omgeving tot stand werd gebracht.

'Bij gemis aan oude bescheiden en voornamelijk door de verdwijning van het oude markeboek (vóór 1797) is het lastig in de kwestie van het erfmarkerichterschap van 'Singraven' een definitief oordeel te vormen', aldus de streekhistoricus L. A. Stroink; (zie voetnoot 13). 'Waarschijnlijk is de abdis van Metelen als 'goedsvrouw' van de Scholtenhof aanvankelijk 'erfmarkerichterse' geweest. Vanaf de vijftiende eeuw, zo niet vroeger, zijn de abdissen langzamerhand uit deze positie verdrongen doordat de eigenaar van Singraven geleidelijk de bekleding van het markerichterschap aan zich wist te trekken. In 1480 beschikte Singraven reeds over 7 van de 15 waren der marke Denekamp tegen Metelen slechts over één ware uit de Scholtenhof.'

DE HOF TEN SINGRAVEN

Volgens aantekeningen van de streekhistoricus mr. G. J. ter Kuile⁶⁾ duikt de naam 'Singraven' voor het eerst op in het Judiciaal van de Utrechtse bisschop Floris van Wevelinkhoven anno 1381. Er is in dat jaar sprake van goederen gelegen in het landschap Twente, genaamd 'die Syngrave'. Ter Kuile trekt in genoemde aantekeningen de conclusie, dat het goed 'Ten Zingraven' in 1381 toebehoort aan Frederik en Godfried van Hekeren, maar Dingeldein in zijn boek over Singraven⁴⁾ weet aan de hand van een charter uit 1382 met zekerheid te melden, dat het een familie VAN AWICK is geweest, die destijds - wellicht reeds lang voor 1380 - door de Utrechtse bisschop met het goed Singraven werd beleend. (Het stamgoed der Van Awick's lag in De Lutte; erve Groot Jordenink, 'vroeger Awick' geheten.)

VOETNOTEN

- 1) W. H. Dingeldein: 'de Hoven van de marke Noord-Deurningen' (Versl./Meded. Ov. Recht & Gesch., 64es.): (blz. 73) anno 1295 'Degenechem'; (blz. 74) anno 1382 'Degheninchem'; (blz. 80) anno 1457 'Degeninchem'; (blz. 86) anno 1486 'Dennynghem'.
- 2) Nog bewaard in de samenstelling 'Degenhardus', de naam van een zaligverklarde lekenbroeder in Beieren; † 1374, 3 sept. In het Keltisch: 'Denhard'; (bet. harde strijder).

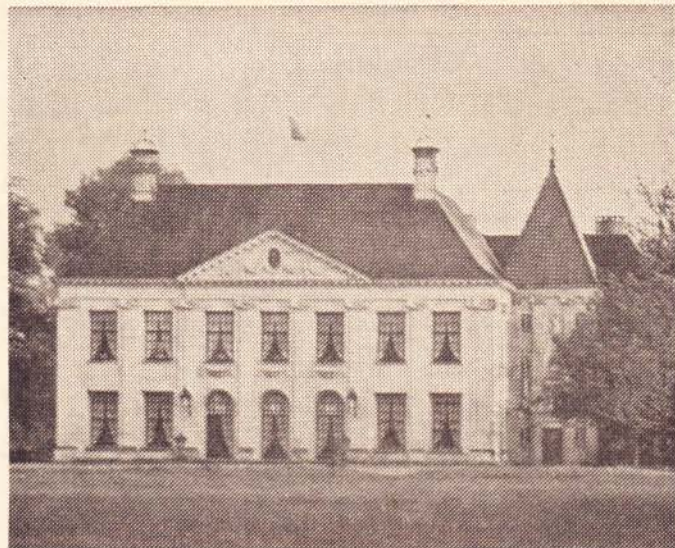
- 3) uitgegeven door drs. A. L. Hulshoff (1953), thans directeur van het Rijksmuseum 'Twenthe' te Enschede.
- 4) W. H. Dingeldein: 'Singraven' (1948); blz. 8-11.
- 5) molentocht, die vlak boven de tegenwoordige watermolens zich van de Dinkel afsplitst en zich ten zuiden van het Almelose kanaal met het riviertje herenigt.
- 6) Mr. G. J. ter Kuile: 'Geschiedkundige Aantekeningen op de Havezathen van Twente'; blz. 192.
- 7) W. H. Dingeldein: 'Singraven' (1948), p. 14, 55 ev. en 79.
- 8) Idem, blz. 17 ev. en 64.
- 9) Idem, blz. 20 ev.

De lijst van achtereenvolgende bezitters der havezate Singraven ('de hofzetel aan de grote gracht') ziet er uit als volgt:

(N.B. Een uitvoerige dokumentatie: 'Singraven, de geschiedenis van een Twentsche havezate', 4 delen, samengesteld door prof. dr. Karl Georg Döhmman — archivaris van de vorst van Bentheim/Steinfurt en van de stad Burgsteinfurt — met medewerking van de Twentse streekhistoricus W. H. Dingeldein, ligt ter inzage in de bibliotheek v/h museum 'Natura Docet' te Denekamp)

○ Uit het geslacht HONDENBERG is vooral ROELOF H. (bijgenaamd 'DE OUDE') belangrijk geweest, in het bijzonder voor Singraven, dat door hem in 1415 op de huidige plek binnen de Dinkelbocht werd gefundeerd en 'adelijcken betimmert', terwijl hij — na sluiting van een lening groot 400 goudgulden bij de commandeur van de Duitse Orde in Münster (1448) — tevens de reeds lang bestaande kleine watermolen aan de Omdinkel liet vervangen door een grote watermolen aan de Dinkel. Stellig heeft hij het laatste project mede kunnen verwezenlijken dank zij het feit, dat hij in de strijd tussen twee tegenbisschoppen — Rudolf van Diepholt en Zweder van Kuilenborg — de zijde had gekozen van bisschop Rudolf, die hem na de zege beloonde met de benoeming (1434) tot 'Drost des landes Twenthe'. Een profijtelijke baan, die hij drie jaar vervulde waarna hij als raadsman

havezate 'Singraven', Denekamp

van de bisschop nog vele jaren een hoge post bekleedde. In 1436 nam hij — voor het onderhoud van een altaar en voor het beheer der kosterij — deel aan de stichting der eerste vicarie (van S. Catharina, Agnes en Barbara) in de kerk te Denekamp en verwierf het recht om deze bedieningspost, waaraan zekere vergoedingen voor levensonderhoud van de geestelijke bedienaar waren verbonden, in samenspraak met de pastoor van Denekamp en de kerkmeesters te gunnen. De tweede vicarie, die van St. Antonius, (ook genaamd 'de organisten en schoolmeestersvicarie') werd in 1506 gesticht met steun van de fam. VAN LANGEN-HONDENBERG, die Singraven juist had verkocht, en van de FRANCISCANESSEN uit Oldenzaal, die zich inmiddels op Singraven hadden gevestigd; ⁷⁾.

○ Het CONVENT DER DERDE ORDE VAN ST. FRANCISCUS te Oldenzaal, dat in de jaren 1505-1515 in bezit was van het Stichtse leen Singraven — in 1506 door de bisschop van Utrecht tot een edel vrij goed verheven —, bouwde binnen de Dinkelbocht een kloosterkapel welke in de lente van 1508 kon worden ingewijd, alsmede een zusterhuis, dat later als grondslag diende voor de tegenwoordige herenkamer met bibliotheek en hal. Door de rampen van de Gelderse oorlogen zagen de zusters zich na tien jaar genoodzaakt, hun plannen met Singraven op te geven; ⁸⁾.

○ Onder het beheer van de DYNASTEN VAN BENTHEIM, die Singraven door een rentmeester lieten bewonen, werden de watermolens aan de Dinkel vernieuwd; ⁹⁾.

enschede

A.v.d. Leest Radio Enschede Televisie

Radio onderdelen - Electrotechnische artikelen
Erkend reparateur en installateur
OLDENZAALSESTRAAT 39 — TEL. 10688

Motor defect?
naar JULO
direct!!!
Pyramontstraat 15 · 19
ENSCHDE

BOERENLEENBANK Enschede-Lonneker de bank voor iedereen!

FAZANTSTR. 116, ENSCH. - Bijkant.: Boule-
vard 1945 Enschede; Scholt. Reimerstr. 31, Lon.

oostvogel

sinds
1795

ENSCHDE
Haverstraatpassage 1—3

Fijnhout- en Triplexhandel Fa. W. LANGE

Spelbergsweg 37, Tel. 4598
levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.

ADVERTEREN IS ETALEREN

BERVOETS - VRIEZELAAR

Schoenen Voor Verwende Voeten
Hengelosestraat 16 - Tel. 18669
Van Loenshof 5 - Tel. 23257
Oldenzaalsestraat 93 - Tel. 15553

SPORT- en SAUNA instituut

Huitink

Dames- Heren- en
Kinderclubs

Molenstr. 38, Tel. 12054
Prive: Tel. 11521, Enschede

FA. H. v. d. BERG

OLDENZAALSESTRAAT 65 — TEL. 12543
STEUNZOLEN, ELAST. KOUSEN,
BREUKBANDEN
Leverancier voor alle ziekenfondsen

Het bekende adres voor het
leveren van alle bekende merken

gazon- en motormaaiers

(ABNER, BRILL, FOLBATE, HUSQVARNA)

Fijn-
slipperi **H. v. d. Meer en zn**

BLEEKERSTR. 18 - ENSCHDE

Voor herenkleding
het beste bij **Besters**

Van Loenshof 12, Enschede

TELEVISIE
*
HOOR
APPARATEN
*
RADIO

Blijvende service!
Jan LANGKAMP
LANGESTR. 52 TEL. 24695 ENSCHDE.

S. TEN CATE

STAALHARDERIJ

Hessenweg 1 - 9 — Tel. 15413

MINTEX-REMEDIENST

Dr. Benthemstr. 35 — Tel. 15418

ADOLFS & PENNINK

studieboeken
pocketbooks - romans

Jan Stokkentree

Oude Metalen

Enschede

Begin Mei verschijnt:

Dingeldein,

SINGRAVEN

2e dr. 114 blz., 30 foto's; geb. 9.75

Kokhuis,

TWENTE 1940-45

nu nog 19.50, na verschijn. 22.50

Uitg. WITKAM, Enschede

de Klomp 22 (tel. 05420/12773)

Een **BRIL**, die werkelijk prettig zit
is gemaakt door

Remmelt Pit

Kalenderstraat 24—26 Enschede

Van Loenshof 10 Tel. 15271
Filiaal: Oliemolensingel 37 Tel. 16118

DAMES! Iets nieuws voor U. Het
VILEDON ZOOMBAND. Zonder
draad en naald en zo'n zoom! In Uw
japon, rok of mantel. In minder dan
10 minuten bent U klaar! Zomen
thans geen probleem meer.

Verkr. bij de Twentse Fourniturenhandel

J. Wagelaar & Zoon

van Loenshof 56-58 Tel. 15684
ENSCHDE

Voor

lijn- en rastercliché's

Clichébedrijf

NV v/h Firma

M. J. v. d. Loeff

Achter 't Hofje 3-7, tel. 19266

WAS-O-MATIC

Oliemolensingel 30, Tel. 17586

VLUG EN VOORDELIG

Elke was apart - Hygiënisch

Machinefabriek

ARENS & Zn

tandwielen
Perikweg 52

○ Toen MR. JOHANNES THEUNIS ROESSINGH-UDING eigenaar werd der *'van ouds riddersmatige havazathe Singraven'*, verkeerde de bezitting in ernstig verval. Hij beschikte echter over voldoende middelen voor onderhoud en uitbreiding van het goed. In 1838 kocht hij het Huis Harseveld, dat aan Singraven grensde, met acht 'bouwhoeven en huismanswoningen' voor f 17.490.—, en liet het vervallen herenhuis in 1848 slopen. In 1856 wordt hij voor f 55.000.— bezitter van de havezate Noord-Deurningen met 10 boerderijen;¹⁰⁾. Van dit laatste goed werd het eenvoudige herenhuis met 20 ha. land in 1875 door de familie verkocht aan de Barmhartige Zusters uit Thüne (Emsland) ten behoeve van een klooster, het St. Nicolaasgesticht.

○ In 1915 werd de kapitale bezitting in de verkoop gebracht: de goederen van Singraven, Harseveld en Noord-Deurningen vormden 193 percelen, samen groot 431 hectaren, die bijna alle werden gekocht door JAN ADRIAAN LAAN, lid der Eerste Kamer van de Staten Generaal, voor de som van f 370.300.—. Zijn zoon MR. WILLEM FREDERIK JAN LAAN ontdeed zich in 1919 van de bezitting in Noord-Deurningen, omvattend 10 boerenplaatsen met 156 ha. grond, voor ruim f 142.000.—. Hij gaf Huis Singraven een nieuw voorkomen (1923), kocht in 1924 van CHRISTIAAN MAURITS VAN BLANKEN het restant van de aangrenzende havezate 'Beugelskamp', vernieuwde verschillende personeelswoningen en boerderijen, restaureerde de watermolens grondig en deed veel voor het behoud en de verfraaiing van het natuurschoon binnen zijn domein;¹¹⁾. In 1956 bracht hij 'Singraven-Harseveld-Beugelskamp' onder in de Edwina van Heekstichting om het unieke goed onversnipperd voor Twente te doen behouden.

DE KERK TE DENEKAMP

Na eerst kerkelijk onder Ootmarsum te hebben behoord, werd Denekamp met zijn buurtschappen (waaronder het gebied rondom de Beuninger Dam, dat van de moederkerk te Oldenzaal werd afgesplitst¹²⁾), een zelfstandige parochie onder patroonaat van de H. Nicolaas.

De oudst bekende oorkonde, waarin sprake is van het 'kerspel Denekamp', dateert uit 1295 en noemt een erf in Thorningen (Noord Deurningen) in het kerspel Degeninchem;¹³⁾.

In het jaar 1276 is er sprake van een *'plebanus de Demnichem'* (pastoor van Denekamp), zodat de parochie toen reeds zelfstandig moet zijn geweest. Dit is in overeenstemming met de ouderdomsbepaling van de dorpskerk.

Volgens dr. E. H. ter Kuile¹⁵⁾ bestond het kerkhuis te Denekamp uit een éénbeukig schip met twee traveën (gewelfvakken), waarvan de meest oostelijke, die uit het midden der 13de eeuw dateert, de oudste is. Een belangrijke nieuwbouw kwam gereed in 1436. Bij die gelegenheid werd ook de eerste vicarie in de kerk te Denekamp gefundeerd, waarin — zoals eerder vermeld — de heer van 'Singraven' (Roelof I Hondenberg) een gewichtig aandeel had. Zo schonk hij een stuk bouwland bij het *'Groneweges stuk'*, waarop het vicariehuis reeds was gebouwd en dat jaarlijks 3 mud rogge kon opbrengen. De vicarius was verplicht, op verzoek van de eigenaar der *'munitio in Singraven'*, binnen dit 'versterkte huis' de mis te lezen, maar alleen in een passend vertrek.

Eveneens in 1436 — vermoedelijk het jaar waarin de torenbouw voltooid werd — kreeg Denekamp zijn eerste grote kerkklok (doorsnede aan de benedenrand 123 cm.), gegoten door klokkengieter *'Wilhelm'*. In de zomer van 1921 vond men bij het afgraven van zand op een hoge es, die deel uitmaakte van de eerder genoemde Hoofdhof dicht bij de kerk, een diepe kuil met bakstenen alsook slakken uit een smeltoven en resten koper of brons, kennelijk overgebleven na het gieten van één der drie torenklokken van Denekamp uit de jaren 1436, 1518 en 1530;¹⁶⁾.

Aangezien de kerk gebouwd werd op grond van de Hoofd- of Scholtehof, beperkte de invloed van het Stift Metelen zich voornamelijk tot de kerk en het dorpscentrum van Denekamp. Voor de bouw van huizen rond de nieuwe kerk werd tegen een kleine vergoeding, een z.g. *'worttins'*, geregeld grond ter beschikking gesteld. Dat ook de heren van Borg Bönigen (thans kerkdorp Beuningen) een steun zijn geweest bij de oprichting van een gebouw voor de eredienst te Denekamp, blijkt uit het feit dat de kerk elk jaar op kerstavond een *'tinsbeker'* (cijsnbeker) aan Borg Bönigen moest leveren;¹⁷⁾.

(wordt vervolgd.)

10) Idem, blz. 31 ev.

11) Idem, blz. 35 ev., 70 en 116.

12) J. G. Geerdink: 'Kroniek van de Lutte' (1949), blz. 69.

13) L. A. Stroink: 'Stad en Land van Twente', blz. 179.

14) W. H. Dingeldein: 'Singraven' (1948), blz. 54.

15) 'De Monumenten van Gesch. en Kunst in Tw.'; (1934).

16) W. H. Dingeldein: 'De klokken v. Denekamp'; (1933).

17) Mr. G. J. ter Kuile: 'Twentsche Eigenheimers', blz. 107.

SPAR = SPAR

TUSSEN STADHUIS- EN ST. LAMBERTUSTOREN

OPTICIEN

WESTEN

LEVERANCIER
AAN ALLE
ZIEKENFONDSEN

MEEST UITGEBREIDE
COLLECTIE MODERNE
BRILMONTUREN

Westen Woont Weemenstr. 15

Eethuis

„t Centrum"

(Eig. B. Droste)

BEEKSTRAAT 5 - HENGELO

prima keuken

Specialiteit: **Zigeuner-Bief**

Geopend van 23.30 tot 00.4 uur

Heel Twenteland koopt bij:
Woninginrichting
Van Dijk
Drienerstraat 12, Tel. 13837

Broekhuis
de boekhandel
met de grote keuze!
Enschedeesestraat 19 - Hengelo

RADIO EN TELEVISIE
Blaupunkt - Philips - Erres
Radio Redemeijer
(OOK VOOR KLEUREN-TV)
Emmastraat 13, Hengelo

Voor uw cursus Steno, Typen, Ta-
lencorresp., Avond-Ulo, Middenst.,
Privé-secretaresse, Boekhouden naar:
V.T.S. Steynstr. 51-53
Tel. 12406

GAAS- EN HEKWERKEN
Leveren en plaatsen afrasteringen. Alle
materialen ook los verkrijgbaar. Ge-
drukt geweven- en harmonikagaas etc.
— **RUEPERT N.V.** —
Willemstraat 72-78 - Tel. 12537 - Hengelo

J. A. J. Strengers & Zn NV
Haaksbergen - tel. 05427/1297
BLANKENBURG 3 - 11
bronbemaling, grondboringen,
gas- en waterfittersbedrijf.

BOERENLEENBANK
Weerselo
Verzorgt al uw bankzaken. Hoogste spaarrente.

Wee rekken kan geet naor
zölfbediening
PARAAT
Glanerbrug: bie j TET-bushalte
In 'n lunchroom kō'j lekker etten en dreerken

Boerenleenbank De Lutte
MET KANTOREN TE DE LUTTE
OVERDINKEL, GLANERBRUG
Hoge rente voor al Uw ingelegde spaar-
gelden. Lage hyp.- en voorschot-rente

TRACTOREN
SCHOLTEN
Deurningen - Tel. 228

Makelaarskantoor
ROTTINK N.V.
Deldenerstraat 36-38, Telefoon 13041, Hengelo (O.)
VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN

Ijzerwaren, Gereed-
schappen, Bouwbeslag,
Tuin- en Huish. artik.

A.H. Knoef
OLDENZAALSTRAAT 21
HENGELO

EEN ABONNEMENT OP DIT
BLAD KOST f 4.80 PER JAAR

Voor al uw
elektrische installaties
op elk gebied
N.V. Electro
Techn. Bureau
v/h Sterckel
BEEKSTRAAT 10a - HENGELO

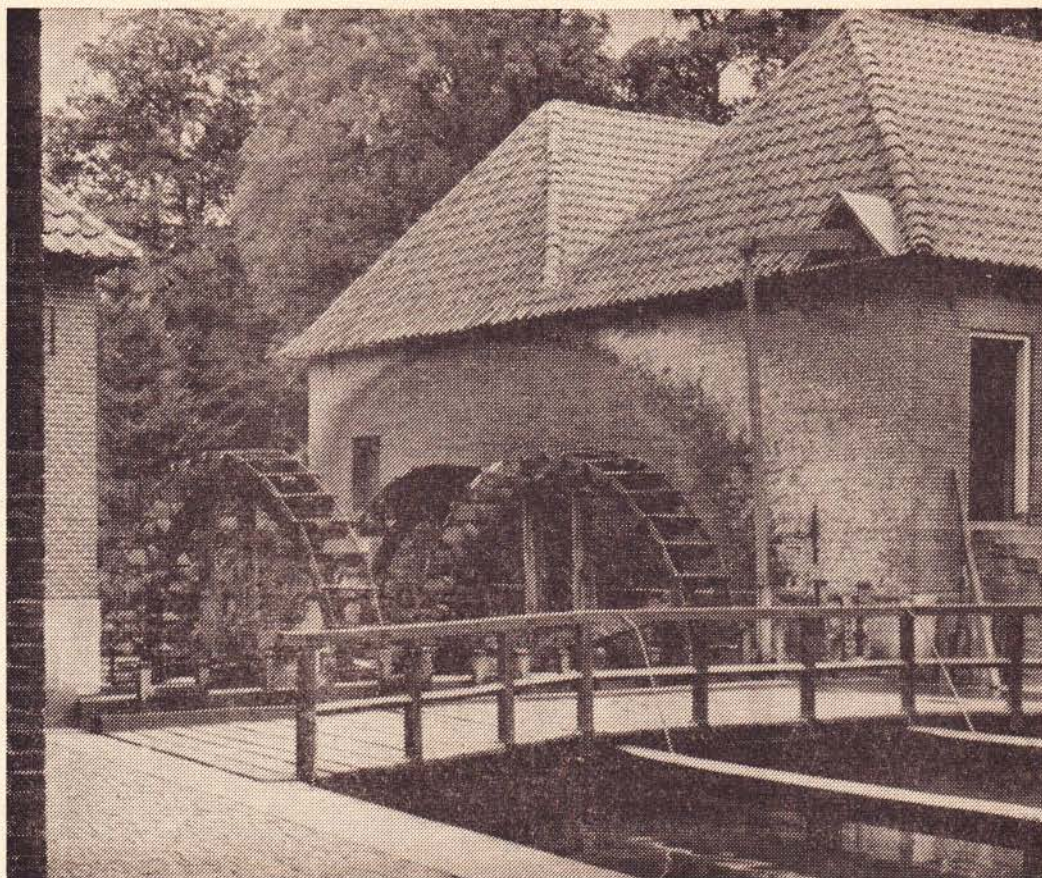
Het wonder Willemsplein 37
van Hengelo HENGELO
Magazijn voor
Rijwielen, Onderdelen en Electra

Garage
J. WARMINK
en Zoon
Datsun-dealer
VOOR
Hengelo en omgeving

VERLICHTING
v. Merksteijn
Burg. Jansenplein 35 - Tel. 18556

Schoenen en reparaties Marktstraat 19
Hengelo
SJOERD van der LAAN

Watermolen 'Singraven'
Denekamp

POEZIE

DINKELLAND

*Gij zijt een vrouw met koele en helle plekken,
met heuveling en struikgewas getooid;
onstuimigheid en kalme dartelingen
hebben uw beeld vermeerderd en vermooid.*

*Gij zijt een man vol forse bospartijen,
met stammen, ongeteld, in duizendvoud;
versterkte huizen zijn uw kracht'ge armen,
in vele eeuwen werd uw tors gebouwd.*

*Gij zijt een kind, vol onschuld in uw spelen
van kant tot kant in speelse kabbeling;
met zandfiguren die verschijnen en verdwijnen,
en stemmen hel van verre babbeling.*

*Gij zijt een schepping, die zich niet voltooide;
de Schepper liet U nimmer, nimmer los.
Verandering bracht karakter dat vermooid:
verzanding, waterspel en wiss'lend bos.*

*Gij boeit me steeds en boeit me als geen ander,
gij man-vrouw-kind, en nimmer uitgeteld;
in kalme rust van zomers zonnedromen,
in kille wind van winterlijk geweld.*

*Gij blijft uzelf in ruigte en in schoonheid,
staat open voor wie liefdevol u speurt;
biedt aan, uw wisseling en klare blijheid,
waarin de boslucht luchtig-sterkend geurt.*

*En als ik eenzaam dwalend door uw bossen,
mezelf ontloop, maar niet ontlopen kan,
brengt gij bezinning, evenwicht, verlossing.
Ik word van kind weer een volwassen man.*

*Land van de Dinkel, water wat maar kabbelt,
gij kent uw werk met een welsprekendheid
die als vanzelf omhoog welt uit uw bronnen;
zijn weg verder vervolgt naar de eeuwigheid.*

Willem van der Goes, Enschede

REGIONALISME

COMMISSARIS DER KONINGIN
INSTALLEERDE TWENTERAAD

HENGELO — Op vrijdag 21 maart, de eerste lentedag, is in de burgerzaal van het stadhuis te Hengelo de Twenteraad geïnstalleerd. De installatie geschiedde door de commissaris van de koningin in Overijssel, jhr. mr. dr. O. F. A. H. van Nispen tot Pannerden, en werd bijgewoond door vele autoriteiten, o.a.: de in Twente wonende leden van de Eerste en Tweede Kamer, vertegenwoordigers van Gedeputeerde Staten van Overijssel, van de colleges van B. en W. der deelnemende gemeenten, van Kamer van Koophandel en Fabrieken, van het Recreatieschap Twente, de Belangengemeenschap Twente/Oost-Geld. en het Waterschap De Regge.

IN ZIJN INSTALLATIEREDE STELDE DE COMMISSARIS der koningin, dat de samenwerking in Twente niet van bovenaf is opgelegd, maar dat Twente daarmee uit eigen beweging een antwoord tracht te geven op de eisen die nu en in de toekomst aan de streek als geheel zullen worden gesteld. Er is hier een ontwikkeling op gang gebracht vanuit eigen, nieuw verworven inzicht en verlangens. Naar mijn mening het meest hechte fundament voor het uiteindelijk slagen van iedere samenwerking.

De commissaris van de koningin ziet voor de Twenteraad naast de functie van overlegorgaan van de verschillende gemeenten, ook een functie om de bevolking — als eerste stap middels getrapte verkiezingen — invloed te geven in de behartiging van de belangen van de streek. Hij acht dit een waardevol element.

Naar de mening van de commissaris wordt in alle discussies over vormen van samenwerking wel eens te veel vergeten dat samenwerken juist veel meer een kwestie is van 'instelling' dan van 'structuur'. Sommigen voeren tegen de nieuwe mogelijkheden, die de komende uitbouw van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen gaat bieden, als bezwaar aan: *het verschil in 'gewicht' van de deelnemende gemeenten*. Zij vrezen dat de bestaande 'machtsverhoudingen' niet worden doorbroken en geven daarom de voorkeur aan een openbaar lichaam.

Maar juist in zulk een openbaar lichaam, bv. in Rijnmond, is duidelijk gebleken dat het 'gewicht' — de macht van Rotterdam — de belemmering was voor het goed functioneren daarvan en dat dus ook van een openbaar lichaam niet alle heil kan worden verwacht, zeker niet als dit wordt 'opgelegd', als het gebouw wordt opgetrokken vóór de grondslag 'bouwrijp' is gemaakt.

Juist in dat 'bouwrijp maken' van de grondslag zal uw Twenteraad moeten proberen een stevige basis te leggen, waarop straks de bovenbouw zal kunnen worden geplaatst, met een duurzame en wel doordachte en liefst een in de Twenteraad alietwat beproefde bovenbouw, aldus de CdK. Spreker vond het merkwaardig, dat Twente in feite al een eenheid is: „Twente voelt zich ook één — in het eigene van streek en bevolking — en dat is een groot goed, maar deze eenheid kwam in het verleden veeleer tot uiting om zich 'af' te zetten, zelfs te 'verzetten' tegen 'buiten'.

Deze kracht van Twente zal zich nu moeten richten naar binnen. Op het eigen erf de hokjes opruimen in de openheid en de ruimte die deze tijd nu eenmaal vraagt, waarin ook de 'afweer' van een besloten Twente weinig zinvol meer is nu Twente juist vraagt om goede verbanden met buiten en de medewerking van buiten meer dan ooit nodig heeft."

Uitvoerig ging de commissaris in op de aarzeling, die bij meerdere in dit geval gekozen burgemeesters — althans

gekozen voor het lidmaatschap van de Twentraad — zich heeft voorgedaan en nog voordoet omtrent hun positie in dit 'mede-vertegenwoordigend-lichaam'. Als een belangrijke taak van alle vertegenwoordigers van een gemeente — en misschien bij uitstek van de burgemeesters in de Twenteraad — ziet de commissaris 'het bewaken van de evenredigheid': de zorg voor een zoveel mogelijk gelijke verdeling en het in evenredigheid brengen van offers ten behoeve van het regionaal of algemeen belang, waarbij werkelijk vitale belangen niet zonder meer kunnen worden opgeofferd.

„Daarnaast is er echter nog een geheel andere taak, het verder brengen van de samenwerking, naar eigen inhoud en naar gebieden van zorg, waarin de lokale overheden betrokken zijn of wellicht dienen te worden betrokken," vervolgde de commissaris. „Ook de burgemeester — hoezeer in eigen gemeente boven de partijen staand — is daarnaast, met name buiten de eigen gemeente, een persoon met een maatschappelijk of zo men wil politiek inzicht inzake de meest gewenste ontwikkeling voor de toekomst en het bepalen van prioriteiten in die ontwikkeling. Als zodanig zal hij in staat zijn — niet minder dan de andere leden en niet meer — dit inzicht naar voren te brengen", aldus gaf de commissaris zijn mening weer en stelde verder: „Waar Uw Raad duidelijk een voorloper is op verdergaande ontwikkelingen zal de 'proefneming' ook in dit opzicht van het medebetrekken van de burgemeesters in een gemengd overleg, waardevolle aanwijzingen kunnen geven voor de toekomst. Vast staat, aldus spreker, dat de samenwerking voortgang zal moeten vinden. Niet overijld, maar toch zeer uitdrukkelijk wel met grote voortvarendheid, niet met woorden of politieke steekspelen maar met praktische daden, waartoe de Twenteraad een stimulans kan en behoort te zijn."

Na de installatie werden de leden gekozen voor het dagelijks bestuur.

De burgemeester van Borne, mr. C. P. M. Bevers, is op 21 maart gekozen tot voorzitter van de Twenteraad. Hij verwierf 37 van de 42 uitgebrachte stemmen. De raad telt 43 leden die samen 20 gemeenten vertegenwoordigen.

SAMENSTELLING TWENTERAAD - TOT PLAATSVERVANGEND voorzitter werd op 21 maart gekozen de Almelose wethouder J. H. J. Overmeen. Namens de grote gemeenten boven de veertigduizend inwoners kregen in het dagelijks bestuur zitting de heren G. J. M. Woertman (Hengelo), W. B. Dragt (Enschede) en mevrouw H. C. Stroink-v. d. Meer (Enschede). Namens de kleinere gemeenten kregen zitting in het dagelijks bestuur de heren J. G. A. Aveskamp (Denekamp) en B. Lemans (Vriezenveen).

In de Twenteraad zitten de volgende personen:

Almelo: J. H. J. Overmeen, T. I. Sun, J. G. Brummelhuis en M. E. Schut-Oosting.

Ambt Delden: G. H. Goseling.

Borne: Mr. C. P. M. Bevers en J. G. Buyvoets.

Diepenheim: F. Krebbers.

Denekamp: J. G. A. Aveskamp en B. G. Koehorst.

Enschede: W. B. Dragt, mevr. G. B. Niessink-Nijhof, A. H. Wibier, F. Dijkstra, mevr. H. C. Stroink-van der Meer en M. Toren.

Goor: R. H. Dijkstra.

Haaksbergen: G. A. B. Leferink en G. Molenveld.

Hellendoorn: P. Molenaar, J. Kroeze en C. T. Hemmink.

Hengelo: G. J. M. Woertman, L. Kroeze, R. Spoelma en Ir. W. Hengeveld.

Losser: J. P. A. M. v. d. Sandt en J. H. M. Uit het Broek.

Markelo: Th. H. de Meester.

Oldenzaal: Mr. E. P. M. W. Domsdorf, W. Mulder en J. H. W. Teussink.

Ootmarsum: J. A. Grotenhuis.

Rijssen: C. B. J. Landweer en W. Haase.

Stad Delden: H. J. M. Nijhof.

Tubbergen: Mr. L. P. H. Schepers en B. A. Kamphuis.

Vriezenveen: B. Lemans en R. H. Schipper.

Weerselo: B. J. Wolbert.

Wierden: Mr. E. D. Maaldrink en H. Bloemendaal.

STEDENBAND TWENTE HEEFT DAGELIJKS BESTUUR

ENSCHDEDE — Het samenwerkingsorgaan Stedenband Twente heeft een coördinatiecommissie ingesteld, die zal optreden als dagelijks bestuur van het orgaan. Deze coördinatie-commissie bestaat uit de heren mr. A. J. Vleer (burgemeester van Enschede) voorzitter; mr. H. v. d. Schuur, secretaris; mr. C. P. M. Bevers (burgemeester van Borne), ruimtelijke ordening; mr. H. Rijpstra (burgemeester van Almelo), economische aangelegenheden; jhr. mr. L. M. E. von Fissenne (burgemeester van Hengelo), bijzondere aangelegenheden; wethouder G. A. J. ter Horst van Hengelo (volkshuisvesting); wethouder W. Mulder van Oldenzaal (onderwijs); wethouder H. Schoonderbeek van Enschede (sociale zaken en volksgezondheid); wethouder H. Gönning van Enschede (sport, cultuur en jeugdzaken) en wethouder A. J. L. J. Trienen van Almelo (fin.).

Voorts is een commissie gevormd voor bijzondere aangelegenheden (zorg voor de relaties met het vliegveld, met de belangengemeenschap Twente/Oost-Gelderland, met het Waterschap en met het Recreatieschap.) Overige leden van deze commissie zijn: de burgemeesters Rijpstra en Bevers alsmede de wethouders mr. E. P. M. W. Domsdorf (Old.) en drs. A. Oldenhof (Ensch.) Het secretariaat van deze commissie wordt verzorgd door mr. H. M. v. d. Zanden, gemeentesecretaris van Enschede.

RECREATIESCHAP TWENTE KAN BEGIN '70 STARTEN

OOTMARSUM — Het Recreatieschap Twente kan begin 1970 definitief aan het werk gaan. Het raadgevend bureau Berenschot NV te Hengelo zal in opdracht van het Schap een 'structuurplan' en een 'programma van eisen' opstellen inzake de recreatieve opzet en voorzieningen in Twente. Verwacht wordt dat het onderzoek in aug./sept. kan worden afgesloten en dat spoedig daarna het programma van eisen gereed kan zijn, aldus de voorzitter van het Schap, burg. J. A. Grotenhuis van Ootmarsum tijdens een vergadering van het Schap op 24 febr.

REGIONALE METRO

ALMELO — De verkeersadviseur van Enschede, Hengelo en Almelo, ir. H. M. Goudappel, lanceerde in de Almeloze raadsvergadering van 20 maart jl. de gedachte aan een bandstad-tram met stationnetjes op vele plaatsen in en bij de grote Twentse gemeenten. Hij liet terloops het begrip 'regionale metro' vallen, daarbij denkend aan een bovengrondse railverbinding tussen de woonwijken van de bandsteden; (zie ook TP van febr. '68; blz. 13).

VOLKSGEBRUIKEN

PALMPASEN

HENGELO — Kinderen van de Hengelose speeltuinverenigingen hebben in de week van 24 tot 29 maart bij vele deuren aangeklopt voor het traditionele 'eiergaddern'. De oogst aan eieren en andere gaven kwam op palmzondag ten goede aan langdurige zieken die of thuis of in de Hengelose ziekenhuizen worden verzorgd.

Ook werden op deze dag verschillende palmpaas-optochten gehouden. De foto toont 'de Hengeler Spöllers en Daansers' met een grote palmpaas op weg naar het Koningin Julianaziekenhuis. Hetzelfde deden de r.k. verkenneren, die in optocht naar het St. Gerardus Majellaziekenhuis trokken. De Hengelose centrale van speeltuinen vervolgens bood een mand met eieren, fruit en zo meer aan bij het dr. P. C. Borsthuis voor minder valide ouden van dagen. Ook in andere Twentse gemeenten werden soortgelijke tradities in ere gehouden.

STRUCTUURONDERZOEK TOERISME IN TWENTE

ALMELO — De streek-VVV Twente, waarin 17 verenigingen samenwerken, is van mening dat toeristische attracties niet alleen van belang zijn voor het regionale vreemdelingenverkeer, maar ook de werkgelegenheid in de dienstensector zal bevorderen. Daarom heeft zij een verzoek gericht aan het samenwerkingsorgaan Stedenband Twente om een structuuronderzoek over het toerisme in Twente te doen uitvoeren en voor dit doel financiële steun te vragen bij economische zaken.

hengelo

de Bokdams
voor DANSLES
Drienerstraat 37
Telefoon 13514

HET SPEELGOEDPALEIS

Teutelink

Enschedeese str. 22, Hengelo

Het beste adres voor:

**GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
LIKEUR, LIMONADE**

Fa. Jac. Krabbenbos
Molenstraat 18

COÖP.

RAIFFEISENBANK

BOERENLEENBANK

Parallelweg L.S. Hengelo Tel. 10061
Bijkantoren: Oldenz.str. 168, Beukweg 81

• MEUBELEN

• TAPIJTEN

• BEDDEN

PETRI voor de moderne
woninginrichting!!
MARKTSTR. 15

BLOEMSIERKUNST

K. Hunia & Zn.

Tuindorpstraat 38, Tel. 12751

Timmerfabriek

Hannink

Hengelo (O.) — Tel. 13701

Levering van:

kozijnen, ramen, deuren, trappen
enz. voor utiliteits- en woningbouw

H. J. Krakkers

AANNEMERSBEDRIJF

Tel. **Hengelo** 12964

Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

PORTJE

Deldenerstraat 8
Hengelo (O.)

Ruischer en Hartgers

Voor elektrische apparaten
en installatiewerken

DRIENERSTRAAT 4 — HENGEL
(tel. winkel: 14878 — tel. installatie-afd. 10436)

**HOBBYHUIS
Hackfort**

BERGWEG 9, HENGEL

VIOS gebouw

Self Service

maaltijden à f 2.85

(Ook bij U aan huis)

Beekstr. 10, Hengelo

TEL. 05400-12612

VERSTEEG's veearve

veur hoës en eearve

Molenstraat 20

Hengelo (O.) — Tel. 12207

Bonneterie SPECIAAL-
ZAAK:

Blouses - Rokken - Vesten

Molenstr. 5, Tel. 17382, Heng.

Automobielbedrijf

Van Laar

en

Feijten

Enschedeese str. 127 - Tel. 13983 - Hengelo

DAF

DAMES-, HEREN-,
KINDER-PYAMA'S
EN -ONDERGOED,
SCHORTEN, ENZ.
Altijd goedkoop

MORSINK
SOLASPECIALZAAK
Servieren

Weemenstraat en Kotmansweg

Doe het zelf

Wij leveren hiervoor P.V.C. vloer- en
wandtegels (reeds vanaf f 5.80 p. m²),
plakplastics, mozaiek, lijmen, beits etc.
VLOERENBEDRIJF

A. F. Pierik &

F. Boerkamp n.v.

Wolter t. Catestr. 5, Tel. 14064
Hengelo (O.)

ADVERTEREN IS ETALEREN

H. ter Braak

Gasconvectoren, Haarden, Electro-
en Sanitair

Bornsestraat 24

Tel. 16137

Automobielbedrijf

ERNE

Delden.str 42
Tel. 2120

vanaf:
f 3799

**FIAT
500**

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J. Walhof

Beekstr. 29 Hengelo

Beste leu, weet wa'j doot met oew geeld.
Leav' nich raak zoaj wal weet.
Denk ter um, le'j mangs wat op zied.
Veur nen krappen of slechten tied.

Breng dan

oew geeld

naor de

Nutsspaorbaank

Now 4 pct rente

NUTSSPAORBAANK

Drienerstraote 43 - HENGEL

GEEN RIJKSSTEUN VOOR ONDERZOEK 'DIENSTENSECTOR' EN 'INDUSTRIEPARK'

ENSCHDEDE — De minister van Economische Zaken is niet bereid om bij te dragen in de kosten van de onderzoeken, die het Samenwerkingsorgaan Stedenband Twente wil laten instellen naar de stand van zaken in de dienstensector en de mogelijkheden van een regionaal industriepark in Twente. Desondanks heeft de gemeenteraad van Enschede op 17 maart besloten respectievelijk f 136.000.— en f 43.340.— bij te dragen in de kosten van genoemde onderzoeken. In Borne hebben B. en W. de raad deze maand voorgesteld f 5.000.— beschikbaar te stellen. In Hengelo ging de raad akkoord met het voorstel van B. en W. om kredieten voor beide onderzoeken te verlenen. Gelijkluidende voorstellen zullen ook in de gemeenteraden van Almelo en Oldenzaal aan de orde worden gesteld.

GEMEENTE

STEDENBAND VERDEELT WONINGEN

HENGELLO — De vijf stedenbandgemeenten hebben van de provincie ook dit jaar weer een gezamenlijk contingent te bouwen woningen toegevoegd gekregen. Zij mogen in 1969 samen 953 woningwetwoningen en 208 corporatiewoningen bouwen (vorig jaar 1213 woningwetwoningen). De woningen werden als volgt verdeeld:

Almelo 126 woningwetwoningen;

Borne 66 woningwetwoningen;

Enschede 422 woningwetwoningen en 70 corporatiewoningen;

Hengelo 280 woningwetwoningen en 60 corporatiewoningen;

Oldenzaal 59 woningwetwoningen en 78 corporatiewoningen.

Evenals vorig jaar zullen de woningbouwcorporaties in staat worden gesteld in de particuliere gesubsidieerde sector huurwoningen te bouwen. Deze woningen zijn dit jaar voor het eerst eveneens gecontingenteerd.

ENSCHDEDE EN OLDENZAAL AKKOORD TWENTS CREMATORIUM

ENSCHDEDE — De Enschedese raad heeft begin vorige maand (3/2) met één stem tegen — van de heer G. Spruyt, Geref. Polit. Verbond — besloten deel te nemen aan het Openbaar Lichaam Crematoria Twente. De heer Spruyt kon om principiële redenen geen goedkeuring aan het voorstel geven en wenste zich te onthouden van elke medewer-

king. De Romeinen en Grieken deden aan lijkverbranding op het dieptepunt van hun decadentie, bracht hij in herinnering.

De prot. chr. fractie lichtte bij monde van de heer Huizinga toe dat goedkeuring aan het voorstel niet inhoudt 'dat we voorstanders van crematie zijn; we willen de gewetenskeus van een deel der bevolking niet aantasten.'

De heer T. Stuivenberg (Comm. Partij Ned.) legde er de nadruk op dat naast crematie de mogelijkheid tot begraven moet blijven bestaan.

OLDENZAAL — Op 14/2 ging ook de gemeenteraad van Oldenzaal akkoord met de gemeenschappelijke regeling inzake stichting en exploitatie van crematoria. De heer G. Elferink (DO) merkte wel op, dat in zijn kringen mensen zijn met principiële bezwaren tegen het cremeren; maar aangezien het een intergemeentelijke zaak betreft, ging hij er wel mee akkoord. Spreker drong aan op de spoedige realisering van 'n nieuwe begraafplaats in de Thij, daar de begraafplaatsen aan de Hengelsestraat over twee jaar gesloten zullen moeten worden wegens ruimtegebrek en het ontbreken van uitbreidingsmogelijkheden.

'NASLEEP' CONFISCATIE LANDGOED DRIENERLO

ENSCHDEDE — Het landgoed Drienerlo, waar thans de Technische Hogeschool Twente is gevestigd, werd in 1947 bij vonnis van een tribunaal te Enschede verbeurd verklaard en in beslag genomen door de Staat. De vorige eigenaar, mr. dr. G. A. Lasonder, die in Enschede de advocatuur beoefende en aldaar wethouder is geweest, was lid van de NSB. Daar hij in 1944 overleed, was het de weduwe mevr. A. C. Lasonder-Bauer, die door deze confiscatie werd getroffen en in behoeftige omstandigheden kwam te verkeren. Thans heeft de minister van Justitie besloten voorzieningen te treffen jegens genoemde weduwe te Enschede, inhoudende een lijfrente. Het ca. 100 ha. grote landgoed Drienerlo werd door het Nederlands Beheersinstituut voor 100.000 gulden verkocht aan de gemeente Enschede, die het voor één gulden overdroeg aan het rijk ten behoeve van de bouw van een derde TH.

**Tubbergen
met Vasse
en
Hezingen**

Rustige, bosrijke
omgeving

Eenvoudige en
gemoedelijke be-
volking

Lage pension-
prijzen en lage
tarieven.

Inlichtingen V.V.V. Tubbergen

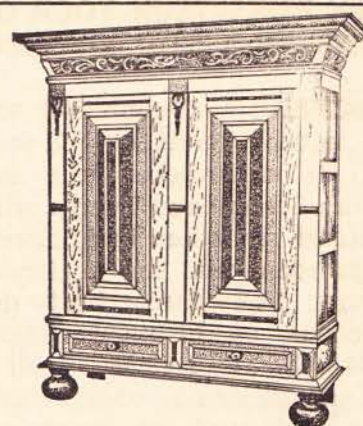
oldenzaal

Foto's könt nich kieken
(Mer oonze foto's möj bekieken)
fotohandel
't Kiekkeske

KIP	KIP	KIP
regelt Uw schade	deukt Uw auto uit	spuut Uw auto

AUTOSPUITBEDR./UITDEUKINR.
Esstraat 6 — Tel. 2251 — Oldenzaal

Door de eeuwen heen een meubelstuk, dat sfeer geeft in elk interieur. Permanente expositie in onze toonzalen van vele modellen Gelderse kussen- en rankenkasten

Smellink — Oldenzaal

GESCHENKBON

Zoveel schitterende geschenken...
En evenzoveel verschillende smaken.
Geef een geschenkbbon.

Blij met een geschenkbbon
G. Morselt

ERRES PHILIPS
TELEVISIE
Ben Lansink Oldenzaal
Grotestr. 20 Tel. 2981

Moderne schoenen naar elke wens
Schoenenhuis
Hoveling
OLDENZAAL TEL. 2517

de zaak met meer
dan 150 toonkamers

- DIV. PLAATSEN -

Boerenleenbank
Denekamp
de bank
voor iedereen

Voor een deskundig uitgewerkte
C.V.-installatie
E. HEIDEMANN & Zn
Boterstraat 13-15, tel. 2077
Eekboerstr. 71, tel. 2708; b.g.g. 2349
OLDENZAAL

tricoloreren
drymasteren
verven
Ooim.str. 47-49
Tel. 2091

Autobus-
onderneming
Oldenzaal

Lijndiensten
Oldenzaal - Denekamp - Grens - Nordhorn
Moderne touringcars
Uitgebreid reizenprogramma
In de zomermaanden elke dag tochten in Overijssel
en het Duitse grensgebied

antiek, goud, zilver
en uurwerken

TH. BUDDE
OOTMARSUM

Spec. Reparatie-afd.
Antieke Uurwerken.

WAAROM NAAR:

Ootmarsum?

Karakteristiek stadje, rijk
aan folklore, bos en hei,
A.N.W.B. — oriënteertafel,
't hoogte punt van Twente.

Schitterende vergezichten
over Twente en Duitsland

NIEUW verwarmd openluchtzwembad!

Rijssen DE GLIMLACH
VAN
TWENTE

* Een typisch landstadje temidden van de bossen
* Een ideaal oord voor een rustige vakantie
INLICHTINGEN VVV RIJSSEN TEL. 2303

- Denekamp -

om zijn natuurschoon, zijn beziens-
waardigheden, waaronder een natuur-
historisch museum, en zijn goede logies
acommodatie, zeer bekend als

VACANTIEOORD

biedt tevens gunstige gelegenheid voor
INDUSTRIEVESTIGING

Voordelig terrein, ruime arbeidsmarkt, bevolking
volkomen industrie-mind. Inl. bij het Gem.huis.

UIT STAD EN STREEK

FABRIEK VOOR KERNENERGIE KOMT IN ALMELO

ALMELO — Op 11 maart is in Londen tussen Nederland, Engeland en West-Duitsland een akkoord bereikt over de fabrikage van verrijkt uranium volgens de methode van de Nederlandse professor Kistemaker. Ons land heeft ten aanzien van deze methode een voorsprong in de wereld. Voor wat Nederland betreft, zal dit internationale kernenergie-project bestaan uit twee delen:

- een ultracentrifugefabriek;
- een fabriek waar verrijkt uranium wordt geproduceerd.

Beide onderdelen, waarvan de bouwkosten 51 miljoen gulden zullen bedragen, worden gevestigd in Almelo, vermoedelijk nabij het Philipscomplex aan de Bornsestraat.

Doorslaggevend voor de vestiging in Twente, was een rapport van de Geologische Dienst te Haarlem, dat Limburg als vestigingsplaats voor een splijtstoffabriek met ultracentrifuges minder geschikt achtte in verband met het gevaar voor trillingen in de bodem. De zeer gevoelige apparatuur voor het ultracentrifugeprocédé moet trillingsvrij zijn. Volgens genoemde Rijksgelogische Dienst ontbreekt daartoe de zekerheid in Zuid-Limburg en bestaat zij wel ten aanzien van Almelo.

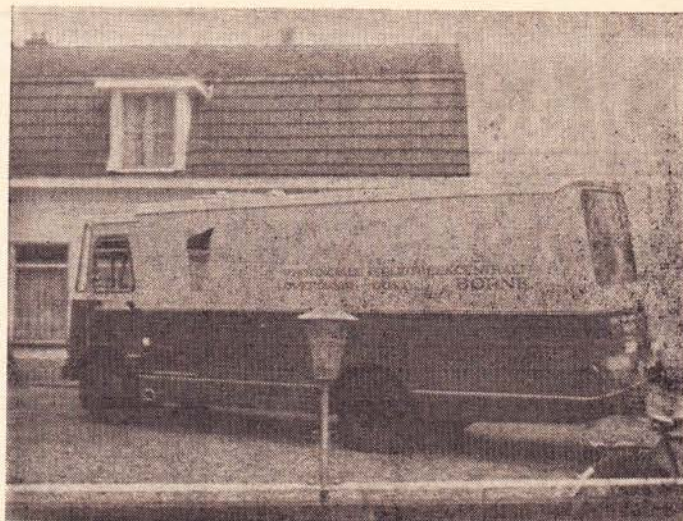
Limburg deed aanspraken gelden omdat het vanwege de werkgelegenheidspositie aldaar, officieel is aangewezen als ontwikkelingsgebied.

UITBREIDING LUCHTVERBINDING

ENSCHDEDE — Met ingang van 1 april zullen de dagdiensten Amsterdam-Twente-Groningen van de burgerluchtvaart op de vliegbasis Twenthe worden uitgebreid met 'n avonddienst. De NV Luchtvaartterrein Twenthe heeft het gemeentebestuur van Enschede verzocht zich garant te stellen voor rente en aflossing van rond honderdduizend gulden, welk bedrag gemoeid is met het treffen van speciale voorzieningen als verlichting der terreinen rondom parkeerplaats, paviljoen en hangaren.

BESCHERMING HISTORISCHE MONUMENTEN

ENSCHDEDE — Op een forumavond, de 13e maart gehouden door de Oudheidkamer Twente, werd besloten een commissie in het leven te roepen die zich zal belasten met diverse activiteiten ter bescherming van historische monumenten. Men denkt o.a. aan de aanleg van een regionale opslagplaats, om goede onderdelen van gesloopte boerderijen enz. te kunnen bewaren voor restauratie-doeleinden.

BIBLIOBUS

HENGEEVELDE — Op 7 maart werd te Hengevelde de eerste bibliobus van de prov. bibliotheekcentrale Overijssel-Oost officieel in gebruik genomen. In deze rijdende bibliotheek, die zal worden ingezet in het Twentse buitengebied waar vaste bibliotheken niet rendabel zijn, staan 2400 boeken, waaronder 1300 jeugdboeken, 600 romans en 500 populair wetenschappelijke werken.

De stopplaatsen van de bus zullen zijn:

Maandag: Buurse, openbare lagere school, 11.30-14.00 uur; Isidorushoeve, Kerkplein, 15.15-17.15 uur. Dinsdag: Wiene, openbare lagere school, 12.30-13.25 uur, Bentelo, Kerkplein, 15.30-19.30 uur. Woensdag: Deldenerbroek, Coöp. Zuivelfabriek, 14.00-14.45 uur; Hengevelde, Kerkplein, 15.30-19.30 uur. Donderdag: Manderveen, parkeerplaats ABTB, 12.00-14.00; Reutum, Kerkplein, 15.00-17.15 uur. Vrijdag: Hertme, Kerkplein, 10.30-11.15 uur; Fleringen, Kerkplein, 12.00-14.45 uur; Zenderen, r.k.lagere school, 15.30-19.30 uur.

Het bibliotheekwezen in Twente maakt een ongekende bloeiperiode door. Op 13 maart vond in Losser de officiële opening plaats van een nieuw bibliotheekgebouw terwijl op 28 maart eenzelfde gebeurtenis plaats vond in Denekamp. Op 11 april a.s. zal in Bornerbroek een nieuwe bibliotheek in gebruik worden genomen evenals binnen afzienbare tijd te Overdinkel. (Het vorig jaar werden nieuwe moderne bibliotheken gebouwd in Borne, Delden, Haaksbergen, Albergen en Vasse.)

AFSCHEIDSGESCHENK BARONESSE TWICKEL

DELLEN — Tijdens een afscheidsdienst op 22 mrt. nam de baronesse van Twickel (oud-presidente/kerkvoogdes) in de NH Kerk een gebrandschilderd raam — afbeeldend vier wapens — in ontvangst.

almelo

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT

de Mooie Vrouw

(TEVENS BENZINE-STATION)

Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 — ALMELO

Nutsspaarbank UW bank

Hoofdkantoor Almelo
WIERDENSESTRAAT 22Bijkantoren te Almelo, Wierden,
Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en
Coevorden

Het Twentse Serviezenhuis

Heeringa & Co

Grotestr. 79, ALMELO
Nieuwstr. 36 HengeloWedgwood, Spode,
Royal - Copenhagen

Coöperatie

De Landbouwcoöperatie

is een bolwerk ter beveiliging
ter verdediging
ter bevordering
van de economische belangen
van de vrije zelfstandige onder-
nemers in de landbouw te weten
de Boeren.COÖP. LANDBOUWERS-
BANK EN HANDELSVER.

ADVERTEREN IS ETALEREN

■ VEEVOEDER
■ KUNSTMEST EN
■ LANDBOUW-
[BENODIGDHEDEN
in de beste kwaliteiten !!!

Door grote
omzet **A.B.T.B.**
lage prijzen bij: **ALMELO**

Veur MEUBELS en allens, wat
er zo bieij komp kieken, naor:
TOON a.d. **Tuinstraot**

Tel. 3880

In vrogger dage daansen de leu op
de dell' 'n veertoer. Weer völ later
'n zeuvenspoonk. Rechtervoortfoxtrot,
wals en cha cha cha in niejmoedse
daansscholen:

Wim POLMAN

Ootmarsumsestraat 26 — Tel. 4880

FOTO ROOS

SINDS
1905

foto-service

Bornsestraat 26, Tel. 2563

drogisterij — parfumerie PRÜMERS

Bornsestraat 72 — Tel. 5650
Het huis voor geschenken

DIVERSE PLAATSSEN

Met onze mengvoeders altijd de
hoogste productie. Kunstmeststof-
fen; keuze uit vele soorten. Ruim
gesorteerd in vaste brandstoffen.
Bij ons is het rustig en voordelig
tanken voor brommers, auto's en
tractoren.

C.A. & V.V. BORNERBROEK

Coop. „De Landbouw” W.A. GOOR

Het adres voor:

Mengvoeders onder C.L.O.-
contrôle, Meststoffen, Brand-
stoffen, Bestrijdingsmiddelen,
Kruidenierswaren, Landbouw-
werkzaamheden enz.

Hotel Haarhuis Zenderen

In 't herte van Twente

DIVERSE PLAATSSEN

BOERENLEENBANK

Albergen

De SPAARBANK voor stad en land
Maak gebruik van lopende rekeningen
Alle inlichtingen aan de bank

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG

Haaksbergen

C.L.O.-mengvoeders

Ruwvoeders

Brandstoffen

BOERENLEENBANK

Wegdam

Voor alle bankzaken, Voorschotten,
Credieten en lopend rekeningverkeer.

BOERENLEENBANK

Bornerbroek

■ De SPAARBANK
voor iedereen■ verder alle
BANKZAKEN

ADVERTEREN IS ETALEREN

DENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEMEN

RUIMTEVERWARMING

OOK AAN AARDGAS

Gem. Energiebedr. Rijssen

COÖP. ZUIVELFABRIEK

De Eendracht ROSSUM

Het beste adres voor alle zuivelprodukten

Wiej helpt met an de
bleui en veuroetgang
van **MAARKEL**
met wiede omgeving

● Coöp. Boerenleenbank en
● Coöp. Landbouwvereniging

„de kop'ren smorre”

Twents ethoes in Maarkel
an de grote weg van Hengel naor Deamter
[Twentse specialiteiten]

BOEKEN

'KLOOTSCHIEETERSWEDSTRIED'

De 'kleine Twentse reeks' van uitgeverij Witkam te Enschede belooft een 'lange Twentse reeks' te worden, want binnen vrij korte tijd is nu reeds deeltje-4 verschenen, hetgeen neerkomt op een bijna maandelijkse produktie. En dat is naar ons beste weten in Twente op regionaal gebied niet eerder gepresteerd. Voor belangstellenden een reden temeer om regelmatig een deeltje te kopen, wil men van een complete serie verzekerd zijn.

Het is de aloude Twentse klootschieterssport, die in deeltje-4 de aandacht krijgt, in de vorm van een smeug Twents verhaal, neergeschreven door één van de beste dialektenschrijvers die deze streek gekend heeft, wijlen meester Vloedveld uit Almelo. De 'story' wordt ingeleid door een historisch-volkskundig overzicht, terwijl het sluitstuk wordt gevormd door een ballade over drie legendarische klootschieters uit Rossum.

De klootschieterssport verheugt zich in onze streek over een stijgende belangstelling, aldus de secretaris van de Nederlandse (voorheen Twentse) klootschietersbond, de heer G. J. Smellink, die deze uitgave een kort voorwoord meegaf. En inderdaad is het spel met de klood een bij uitstek mannelijke sport — in deze tijd van jachten en jagen nog gezond bovendien.

Het geheim van het plezier, dat vele klootschieters aan hun sport beleven, het verrukkeluke klootschieters-latijn, de aloude regels van het spel, ja, heel de emotionele achtergrond van een klootschieterswedstrijd wordt in dit kleine maar gave werkje helder belicht.

„De weg lös! De weg lös!” wödden der roopen, want Griuwel-Jans teug zik oet vuur 'n eersten schöt: eerst deure ziene das of, dan trökke buis en vessien oet en antlesten smeete de klomp oop zied. Daor stönne non oop de blooten häözen-völken en keek woer de wegwiezers um hebben wollen. „De weg lös!” geet 't nog 'n maol. 'n Dat-tig Haarkeerls staot 'n tachtig tred vuuroet, zee haalt eeren bentel onder 'n buis hen en begengelt daormet de hard bevreuren grond, of ze ne legge row wollen döskén en schreewt as onwiezen al duur meka hen: „Allo mer, Jans! Too mer, jong! Hier is't good! Hier wille't wa doon!”

De uitgever heeft stellig een goede keus gedaan door dit kostelijke verhaal — een aantal jaren geleden in afleveringen gepubliceerd in de Twentse Post — onder te brengen in één van de fleurige en handige deeltjes van de Kleine Twentse Reeks.

UITGEVERIJ WITKAM — ENSCHEDE — f 3.95

„De wereld van mijn jeugd zinkt weg, onafwendbaar en onherroepelijk, en er groeide in mij een sterk verlangen deze verzonken tuin uit mijn herinnering op te diepen, voor zover zwakke woorden daartoe in staat zijn.”

(Augustin Wibbelt)

'DE VERZONKEN TUIN'

De Westfaalse uitgeverij Regensberg te Münster bezorgde deze maand een heruitgave van 'Der versunkene Garten': levensherinneringen van de bekende Westfaalse schrijver Augustin Wibbelt.

Dr. Augustin Wibbelt (1862-1947) stamt uit een Münsterlandse boerenfamilie te Vorhelm (Kreis Beckum). Bijna een mensenleeftijd lang was hij pastoor in het Nederrheinse dorpje Mehr bij Kleve. In 1935 legde hij zijn ambt neer en trok zich terug op de ouderlijke hof, waar hij in 1947 overleed.

Wibbelt geniet bij onze „naobers oawer 'n paol” grote bekendheid als dialektenschrijver. Verschillende romans van zijn hand werden door wijlen G. B. Vloedveld uit Almelo in het Twents vertaald; („t Veerde gebod”; „Wildropshof”; „In Oorlogstied” I en II.) Behalve in de streektaal schreef Wibbelt ook diverse werken in het Duits, waaronder de zojuist genoemde 'memoires'.

Zij, die nader kennis willen maken met de grote Westfaalse schrijver die Wibbelt ongetwijfeld was, zullen uit de meer dan dertig hoofdstukken van dit boek, dat verder nog is aangevuld met talloze gegevens over deze auteur, een schat aan informatie kunnen putten. Gelijktijdig zullen zij inzage verkrijgen in een eenvoudig doch rijk leven, weerspiegeland het nedersaksische volkskarakter dat ook tekenend is voor de bewoners van het Twentse platteland.

'DER VERSUNKENE GARTEN'
VERLAG REGENSBERG —

DM 14.80
MÜNSTER

GENTLEROY VOOR VRIJETIJD- KLEDING

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
GEBR. VAN HECK N.V. ENSCHEDE.

JORZOLINO

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
JORDAAN - TER WEEME N.V. HAAKSBERGEN

Zij is een van die ruim 850.000 eenzame Duitse vrouwen. Vragend kijkt zij U aan. Wie wil haar en haar lotgenoten gelukkig maken.

Geld maakt niet gelukkig, dus vermogend hoeft U niet te zijn, wel een vlijtige, levenslustige en toch huiselijke man.

Wie heeft mij nodig?
Wie mag ik mijn liefde schenken.
Wiens kinderen mag ik verzorgen en vertroetelen?

Wanneer U met mij of mijn lotgenoten kennis wilt maken, schrijft U dan eens en U ontvangt direkt de afbeeldingen van 18 van ons waaruit U een eerste keus kunt maken.

Alle verdere inlichtingen over ons kunt U verkrijgen bij het Duits-Nederlandse Bemiddelingsbureau

P. v. NIEUWENHOVEN

POSTFACH 1466, 424 EMMERICH W.DLD.

ERICA-SERVICE

Doe het zelf en maak van uw tuin een LUSTHOF. Kosteloos maakt ERICA voor U een grondplan. Vraagt inlichtingen.

N.V. Aanneming-Mij. vh.

H. W. TE PAS

Enschede

Burgerlijke en Utiliteitsbouw
Gewapend Betonbouw
Grond- Water- en Wegenbouw

ADVERTEREN IS ETALEREN

VéGé

voor ^U/_W levensmiddelen

guller met zegels... guller met guldens

Op VéGé-artikelen steeds
10 % kort. in geldzegels